

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către avocatul Macar Alexandru în interesele lui Golban Andrei – succesorul părții vătămate Golban Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 01 iunie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

Grossu Piotr XXXXX, născut la 22 iunie 1991, originar din or. Rostov-pe-Don, Federația Rusă și domiciliat în r-nul Hîncești, s. Mereșeni.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 01.05.2020 – 01.06.2020;

Instanța de apel: 23.07.2020 – 28.10.2020;

Instanța de recurs: 24.12.2020 – 28.04.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 01 iunie 2020, cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul ***Grossu Piotr XXXXX***, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Demersul acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în mod solidar a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare a fost respinsă.

Chestiunea privind corpurile delictive, s-a dispus a fi soluționată de către instanța de judecată la adoptarea sentinței în privința persoanelor în raport cu care cauza a fost disjunsă.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Grossu Piotr XXXXX, la 14.10.2019, aproximativ în perioada de timp cuprinsă între ora 03.40 - 06.00, aflându-se în localitatea XXXXX, împreună cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, fiind în stare de ebrietate alcoolică provocată de consumul abuziv a băuturilor alcoolice, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul omorului cet. Golban Ion XXXXX, în rezultatul unui conflict spontan apărut, i-au aplicat acestuia multiple lovituri peste diferite părți ale corpului în rezultatul cărora a survenit decesul lui Golban Ion XXXXX.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201922C0121 din 16.11.2019 a fost stabilit că decesul lui Golban Ion XXXXX a survenit cu aproximativ 24 ore înainte de necropsia medico-legală, în urma hemoragiilor secundare în trunchiul cerebral, consecutiv compresiunii cerebrale de către hematoame, rezultat a traumei cranio-cerebrale închise, fapt confirmat prin modificările patologice respective depistate la necropsia cadavrului și adevărate prin date de laborator fiind depistate leziuni corporale externe și interne precum: multiple excoriații și echimoze pe cap, revărsate sangvine în țesuturile moi a capului, hemoragii subdurale volum 80 ml, hemoragii subarahnoidiene difuze, focare de contuzie în creier, multiple excoriații, echimoze, edeme posttraumatice pe față, fractură închisă a oaselor nazale, plăgi contuze, excoriații, echimoze a buzelor, amprente dentare și revărsate sangvine în mușchii limbii, excoriații și echimoze pe corp și membre - toate aceste leziuni au apărut intravital, cu puțin timp înainte de deces (30-40 min - 1 oră), la acțiunea traumatică a unui corp dur contondent sau la lovirea de acesta, care în baza caracterului comun al mecanismului și timpului de traumatizare sânt calificate în ansamblu, drept vătămări corporale grave, periculoase pentru viață. Între acestea și decesul victimei există o legătură de cauzalitate directă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, adică *omorul săvârșit de două sau mai multe persoane*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apel:
- *procurorul*, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului suma de 63 988 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, menționând că ulterior va depune un apel motivat, deoarece sentința primei instanțe urmează a fi pronunțată integral;

- *avocatul Macar Alexandru în interesele lui Golban Andrei – succesorul părții vătămate Golban Ion*, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Grossu Piotr să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani.

În susținerea apelului declarat, apelantul a indicat că simpla manifestare a voinței inculpatului de a se judeca cauza în procedură simplificată și declarația formală de recunoaștere a faptelor indicate în rechizitoriu, nu constituie o obligațiune a instanței de a dispune judecarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, reprezentantul succesorului părții vătămate a considerat că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, or după cum a fost menționat supra, inculpatul pentru a căpăta o sentință cât mai favorabilă și pentru a nu răspunde pentru faptele săvârșite, a menționat că recunoaște în totalitate faptele incriminate, cât și probele acuzării, însă când a dat declarații sub jurământ, a negat cu vehemență probele acuzării.

De asemenea, s-a subliniat că la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de judecată în pofida faptului că infracțiunea comisă se califică ca deosebit gravă, nu a ținut cont că sănătatea și viața persoanei sânt niște valori supreme, iar făptuitorul prin intenție directă a atentat la aceste valori și a simulat că se căiește de fapta comisă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a statuat că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Grossu Piotr XXXXX în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, după indici calificativi: *omorul unei persoane săvârșit de două sau mai multe persoane*.

Subsidiar, la individualizarea pedepsei inculpatului Grossu Piotr XXXXX, s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor excepțional de grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului care anterior a fost judecat, are la întreținere copii minori, a recunoscut fapta incriminată.

Astfel, având în vedere cele consemnate mai sus și efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel înainte și după săvârșirea infracțiunii

incriminate, instanța de apel a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse în formă de închisoare pe un termen de 11 ani, cu executare în penitenciar de tip închis în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel a mai ținut să sublinieze că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită celui din urmă este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul legii penale.

La fel, instanța de judecată a constatat că solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea din contul inculpatului Grossu Piotr a cheltuielilor judiciare în sumă de 63 988 lei este întemeiată, or, în conformitate alin. (1) art. 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

Însă, instanța de apel a dispus ca plata cheltuielilor de judecată în sumă de 63 988 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale să fie trecute în contul statului, dar nu încasate de la inculpatul Grossu Piotr, ținând cont de starea materială a inculpatului. Or, solicitarea acuzatorului de stat în cadrul cercetării judecătorești privind încasarea cheltuielilor în mod solidar, nu se încadrează în prevederile normelor art. 227-229 Cod procedură penală, în contextul în care, instanța de judecată nu se poate expune asupra caracterului solidar al inculpaților, în privința cărora cauza a fost disjunsă, atât timp cât vinovăția acestora nu va fi dovedită și constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

6. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

- *procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea cerințelor înaintate în recursul declarat, acuzatorul de stat a indicat că la examinarea prezentei cauze penale, instanța de apel era obligată să se conducă de prevederile art. 4 alin. (1) Cod de procedură penală și să dispună soluția anume în conformitate cu prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevăd că cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat or, altă normă, care ar reglementa obligația statului de a suporta aceste cheltuieli nu este în vigoare.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Din aceste considerente, acuzarea constată că pe caz dispozițiile art. 143 Cod de procedură penală au superioritate în raport cu prevederile art. 75 alin. (3) a Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, iar instanțele de judecată în mod defectuos au aplicat prevederile sus menționate.

Mai consideră recurentul că inculpatul condamnat urmează să suporte toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și pînă la punerea în executare a hotărârii de condamnare, chiar și plata unei expertize dispuse din oficiu sau la cererea succesorului părții vătămate;

- *avocatul Macar Alexandru în interesele lui Golban Andrei – succesorul părții vătămate Golban Ion*, care fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate pe caz, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Grossu Piotr, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în acea parte prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani.

În argumentarea recursului se menționează că prima instanță în mod primit a decis de a judeca cauza în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, deoarece din declarațiile date de inculpat în prima instanță, rezultă că acesta nu recunoaște că fapta a fost comisă de două persoane, iar această circumstanță presupune că cel din urmă nu recunoaște în totalitate fapta incriminată și probatoriul administrat pe cauza penală dată. Consideră recurentul că astfel au fost încălcate prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, iar prima instanța urma să judece cauza potrivit regulilor generale de judecare a cauzei și nu în procedură simplificată.

De asemenea, se indică și asupra faptului că instanțele de fond eronat au aplicat prevederile art. 76 Cod penal, reținând la caz: căința sinceră și faptul că prejudiciul material și moral cauzat familiei defunctului nu a fost recuperat. Eronat a fost reținută și circumstanța precum că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, or, instanța nu a motivat cum acesta a contribuit la descoperirea infracțiunii, care au fost acțiunile acestuia în acest sens, prin ce s-au manifestat, or, recunoașterea vinovăției nu poate fi privită și echivalată cu contribuirea la descoperirea infracțiunii.

Astfel, recurentul susține că instanțele de fond la individualizarea pedepsei inculpatului, în pofida tuturor circumstanțelor de fapt și că infracțiunea comisă se califică ca deosebit gravă, nu au ținut cont că sănătatea și viața persoanei sînt niște valori supreme, iar făptuitorul prin intenție directă a atentat la aceste valori.

6.1. Pe marginea recursurilor declarate de către procuror și succesorul părții vătămate, a depus referință avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Grossu Piotr, care a solicitat declararea inadmisibilității cererilor de recurs de pe rol.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de acuzatorul de stat se întemeiază, în drept, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căroră instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sunt nefondate. La caz, reieșind din criticele expuse de recurent se constată că, în esență, acesta contestă decizia instanței de apel deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Lecturând cererea de recurs declarată de acuzatorul de stat, se constată că dezacordul recurentului cu hotărârea contestată, în mare parte, este fondat pe modalitatea de soluționare a demersului privind încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale de constatare a cauzei decesului victimei Golban Ion.

În acest sens, recurentul invocă ca fiind incidente prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căroră cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

La capitolul dat, Colegiul penal notează că instanța de apel justificat a menționat în decizia adoptată că obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, iar pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Opozabil, constatările formulate, instanța de apel a menționat că nu va dispune încasarea cheltuielilor judiciare suportate pe caz, deoarece suma de 63 988 lei o consideră una considerabilă pentru inculpat, având în vedere starea materială a acestuia și faptul că are la întreținere copii minori (f.d. 173, vol. VI).

În același context, instanța de apel a punctat că nu poate dispune încasarea acestor cheltuieli în mod solidar, în pofida faptului că mai există o cauză penală disjunctă, în privința altor persoane, dar asupra vinovăției căroră instanța de judecată urmează să se expună (f.d. 173, vol. VI).

Raționamentele instanței de apel privind trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului Colegiul penal le acceptă și le consideră fondate și pe deplin motivate, în

corespondere cu legislația în vigoare.

Or, potrivit prescripțiilor art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală este stipulat expres că instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Astfel, instanța de recurs conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, iar temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat nu există și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu privire la recursul declarat de către apărătorul succesului părții vătămate, se atestă că acesta nu este de acord cu admiterea de către prima instanță a cererii inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe motiv că s-au admis abateri de la procedura simplificată vizată, și anume, inculpatul Grossu Piotr a negat că fapta a fost comisă împreună cu alte persoane.

Alegația formulată, instanța de recurs o respinge ca nefondată și declarativă, or, din declarațiile inculpatului, date în prima instanță și care au fost consecvente și în instanța de apel, acesta relatează că în ziua în care a fost comisă infracțiunea era cu alte persoane, în privința cărora cauza a fost disjunsă (f.d. 94, 95-98, vol. VI).

Un alt aspect invocat de către recurent, îl constituie modalitatea de individualizare a pedepsei stabilite inculpatului, considerând că închisoarea pe un termen de 18 ani este o pedeapsă echitabilă în raport cu infracțiunea comisă de inculpat.

Critica dată, instanța de recurs o consideră nefondată, deoarece pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă, legală și corect individualizată, aplicată în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale ale aceluiași Cod, cu utilizarea prevederilor art. 364¹ alin (8) Cod de procedură penală, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Mai de mult atât, având în vedere că cauza a fost judecată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, noile limite de pedeapsă vor constitui de la 10 la 13 ani și 4 luni sau 30 ani închisoare. În asemenea circumstanțe, se conturează clar concluzia că solicitarea recurentului privind stabilirea inculpatului Grossu Piotr a unei pedepse de 18 ani închisoare este contrară prevederilor procesual penale enunțate supra.

Totodată, instanța de recurs remarcă că recursul repetă textul apelului și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel. Lecturând textul

deciziei instanței de apel, se observă că aceasta a oferit răspunsuri la toate motivele apelului declarat, iar decizia contestată cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestuia, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Generalizând cele consemnate mai sus, Colegiul penal constată că alegațiile apărătorului succesorului părții vătămate sânt nefondate, iar decizia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, din care considerente se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana și de către avocatul Macar Alexandru în interesele lui Golban Andrei – succesorul părții vătămate Golban Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui *Grossu Piotr XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *27 mai 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan